

Motion till Ekerö kommunfullmäktige – Ekerö kommun bör stärka sitt engagemang i klimatomställningen

Klimatklubben Ekerö har inkommit med ett medborgarförslag till kommunen. Eftersom den formella möjligheten saknas att få sitt ärende behandlat i kommunfullmäktige som medborgare väljer Miljöpartiet de gröna att inkomma med medborgarförslaget i form av en motion, då vi delar deras krav och problembeskrivning.

Halten av växthusgaser ska stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. FN:s klimatkonvention

Ökningen av jordens medeltemperatur ska hållas ”väl under 2 grader C” och vi ska ”vidta åtgärder” för att begränsa uppvärmningen till max 1,5 grader. Det globala klimatavtalet i Paris 2015

I slutet av 2017 sände fler än 15 000 forskare från 184 länder en kraftig varning till mänskligheten. De menar att mänskligheten nu riskerar sin framtid, och att vi med nuvarande trender rör oss mot omfattande mänskligt lidande och en katastrofal biologisk utarmning.

I FN:s klimatpanels (IPCC) nya rapport (oktober 2018), Global Warming of 1.5°C¹, varnas för kraftigt ökade klimatförändringar om den globala uppvärmningen blir 2 grader i stället för 1,5. IPCC:s rapport pekar mot att den halva graden kan bli avgörande för planetens framtid – att isarna på Grönland och i Antarktis destabiliseras på allvar någonstans i spannet mellan 1,5 och 2 graders uppvärmning. Detta skulle kunna innebära flera meters höjning av havsnivån.

FN-rapporten tar upp hur extrema väderhändelser som torra, tropiska stormar och översvämningar riskerar att bli betydligt allvarligare i det högre scenariot. Vid två graders uppvärmning riskerar 2,4 miljarder människor att utsättas för värmeböljor varje år och nästan lika många att lida av vattenbrist. Två miljarder människor kommer att beröras av översvämningar år 2050, jämfört med drygt 500 miljoner i dag. Världens fiskfångster förväntas bli hälften så stora vid två graders uppvärmning i jämförelse med 1,5 grad. En konsekvens bland annat av att världens korallrev nästan helt dör ut vid två grader.

Miljöprofessor Johan Rockström menar att rapporten visar att den gamla tvågradersgränsen inte längre gäller:

– Fram tills för bara några år sedan trodde vi fortfarande att två grader var en hanterlig temperaturnivå. Nu förstår vi att det inte alls räcker, att två grader är alldeles för farligt. Det är en planetär gräns som världen ska ta på yttersta allvar. Om vi väl når två grader visar den senaste forskningen att det riskerar att obönhörligen knuffa oss upp till nivåer långt över två grader, för att naturen då kan tippa över och blir självuppvärmande.

Det handlar om förstärkningsmekanismer genom exempelvis smältande permafrost, utsläpp av metan från havsbotten, regnskogsdöd i Amazonas och förlusten av havsis på sommaren i Arktis.

Att begränsa uppvärmningen till 1,5 grader är möjligt inom fysikens lagar, men det skulle enligt rapporten kräva förändringar som saknar motstycke. Begränsningen av den globala uppvärmningen till 1,5 grader kräver "snabba och långtgående" förändringar inom energi, industri, byggnader, transporter och städer.

Runt 6 000 vetenskapliga studier har bidragit med kunskapsläget. Det är nu upp till politiker i världens länder att omsätta rapportens slutsatser i en genomgripande samhällsomställning. FN:s klimatpanels nya rapport bör utgöra grunden för den kommunala omvärldsanalysen och politiken.

År 2017 ökade de globala utsläppen av koldioxid för första gången efter tre år av oförändrade utsläpp. Men miljöprofessor Johan Rockström menar ändå att omställningen är möjlig: – Det som krävs är att man sätter vetenskapligt baserade gränser, det vill säga slutdatum för fossil energi. Sverige måste lägga sig på nollutsläpp 2030, det vill säga om 12 år. Sedan måste styrmedel kopplas till de skarpa målen. Ta bort alla subsidier, lägg till en kolskatt och sätt gränser – då finns det en väg att klara det här.

FN-organet UNHCR analys visar att det till år 2050 kommer att finnas mellan 250 miljoner och en miljard klimatflyktingar, om vi inte lyckas hejda uppvärmningen.

Inför klimatmötet i Paris 2015 rapporterade världens länder in sina åtaganden till FN:s klimatpanel och de motsvarar tillsammans en uppvärmning på 2,7 - 3,5 grader, alltså en nivå som skulle få förödande konsekvenser för vår jord. Alla aktörer - privatpersoner, organisationer, företag, myndigheter, regioner, kommuner - måste nu anstränga sig till sitt yttersta om vi ska lyckas vända utvecklingen. Även vår kommun.

Vi behöver påbörja en reducering av koldioxidutsläppen med ett minimum av årliga utsläppsminskningar på 10 % i absoluta termer³. Det visar en svensk forskningsgrupp bestående av Uppsala Universitet, CEMUS, CSD Uppsala och SLU. Vi vill att vår kommun tar fram en klimatomställnings- och folkbildningsplan med målet att kommunen ska ha uppnått nollutsläpp till år 2030.

Vi föreslår att Ekerö kommun fattar beslut om:

- Att en klimatomställningsplan tas fram för att kommunen ska göra sin del för att nå målet om högst 1,5 graders global uppvärmning. Planen ska inbegripa en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på minst 10 % i absoluta termer och uppnå nollutsläpp till år 2030. Koldioxidbudgeten ska inkludera export, import, sjö- och flygtrafik. Satsningar bör exempelvis göras på energieffektivisering och förnybara energikällor, på en elförsörjning som är helt fossilfri, på att minska transporterna och skapa en fossilfri trafik, på att minska matens klimatpåverkan och ha en hållbar matproduktion i vårt närområde, på klimatneutrala bostäder, på att främja hållbara konsumtionsmönster, på gröna jobb och en klimatsmart välfärd.
- Att kontakta alla företag, organisationer och offentlig verksamhet inom kommunen så att alla aktörer utarbetar planer för att minska sina utsläpp i motsvarande grad. Planerna ska inkludera hållbarhetsanalyser, omställningsplaner och koldioxidbudgetar.

- Att kommunen inom två år avyttrar alla innehav i fossilutvinningsföretag som Kommunen genom sina fonder har placeringar i. (se alternativ hos Klimatkommunerna), och istället investerar hållbara och fossilfria alternativ.
- Att göra ett kontinuerligt informations- och folkbildningsarbete i dialog med lokala organisationer, näringsliv och skolor i syfte att årligen nå alla invånare och elever i kommunen.

Ulrika Sandin
Miljöpartiet de gröna

Carl Ståhle
Miljöpartiet de gröna

Björn Osberg
Miljöpartiet de gröna